

Prezentare generală

Didactica este parte a teoriei generale a educației care se ocupă de procesul de învățământ. Termenul de *didactică* vine din limba greacă de la cuvântul *didaskein* care înseamnă a învăța pe alții. Acest cuvânt a fost introdus în terminologia pedagogică în același timp cu cel de pedagogie. Însă, *consacrarea* lui a fost făcută de Comenius în lucrarea *Didactica magna*, lucrare care a fost publicată la jumătatea secolului al XVII-lea¹.

Didactica magna a apărut în anul 1632 în limba cehă și, mai apoi, în anul 1657, în limba latină. Comenius considera: *a învăța pe altul înseamnă a ști ceva și a face și pe altul să învețe să știe, și aceasta repede, plăcut și temeinic, în special cu ajutorul exemplelor, regulilor și a aplicațiilor generale sau speciale*².

Există, totodată, și un secol al didacticii și acesta este secolul al XVII-lea, iar Comenius a fost numit: *Bacon al educației, Galilei al educației, Hooke al educației*³.

În toată această evoluție, există un moment în care s-a produs delimitarea didacticii de pedagogie, acest lucru a fost realizat de pedagogul german J. F. Herbart (1776- 1841), lucru

¹ Liliana Ezechil, *Didactica teoria instruirii*, Editura Paralela 45, Pitești, 2009, p. 7

² *Ibidem*

³ *Ibidem*

care a condus la denumirea lui ca fiind părintele didacticii.

Pedagogul german a încercat să identifice un algoritm procedural care să faciliteze procesul de predare și asimilare a cunoștințelor. În România, acest curent herbartian a pătruns la sfârșitul secolului al XIX-lea, iar la începutul secolului următor, a devenit *doctrină pedagogică oficială*⁴.

Există, însă, așa cum este și normal, o serie de reproșuri care se aduc curentului herbartian⁵:

1. *Formalismul în lecție*
2. *Intelectualismul exagerat*
3. *Înăbușirea individualității elevului*
4. *Ruperea instrucției și educației de necesitățile naturale și sociale ale individului etc.*

Începutul secolului XXI produce o serie de schimbări în ce privește domeniul didacticii, schimbări absolut firești pentru o societate care se recomandă singură prin schimbare.

Cu toate că numărul de ore acordat studierii istoriei în școli a scăzut, istoria rămâne o materie foarte importantă în dezvoltarea personalității copiilor. Istoria nu oferă doar o viziune de ansamblu despre societate și despre evoluția ei și a omului, dar și încurajează oamenii să o redescopere, să o înțeleagă în funcție de contextele de tot felul.

Istoria urmărește în școală⁶:

1. *formarea culturii general umaniste și științifice a elevilor*

⁴ *Ibidem*, p.8.

⁵ *Ibidem*, p.8.

⁶ Alice Ionela Roată, *Didactica istoriei*, Editura Paralela 45, Pitești, p.23.

2. *moderarea personalității acestora cu foloase imediate și de perspectivă*
3. *înțelegerea corectă, prin datele pe care le oferă*
4. *a societății contemporane, dobândirea instrumentelor de muncă intelectuală specific demersului*

În procesul de predare-învățare a istoriei trebuie să primeze adevărul istoric, adevărurile istorice trebuie relatate corect, profesorul nu trebuie să interpreteze după propria sa părere și după simpatiile personale⁷. Cu toate acestea, există momente din istoria umanității, care ținându-se cont de aceleași realități, sunt interpretate în moduri diferite.

Procesul de predare-învățare a istoriei presupune atingerea următoarelor obiective:

1. *Înșușirea unor cunoștințe și concepte istorice,*
2. *Formarea și consolidarea unor competențe și deprinderi de comunicare și de specialitate,*
3. *Formarea și consolidarea unor atitudini, sentimente, convingeri și realizări personale, preocupări pentru conservarea monumentelor istorice și izvoarelor istorice, disponibilitatea de a utiliza adecvat cunoștințele istorice.*⁸

Rolul determinant în îndeplinirea tuturor acestor obiective îl are profesorul care trebuie să găsească modalitățile prin care poate duce la îndeplinire toate aceste obiective. Îndeplinirea acestor obiective poate fi făcută doar dacă profesorul reușește să combine strategiile didactice cu mijloacele de învățare. Pentru a

⁷ *Ibidem,*

⁸ Alice Ionela Roată, *op. cit.* p.24.

reuși să facă performanță, profesorul are nevoie de inspirație și har, ținându-se cont de faptul că numărul de ore a fost diminuat. Totul este dublat și de lipsa de interes care este manifestată la nivelul întregii societăți pe fondul inversării sistemului de valori, după ce România a trebuit să traverseze cinzeci de ani de comunism, timp în care istoria a fost trunchiată, iar cenzura a avut rol primordial în viața de zi cu zi a românilor.

Sistemul proaspăt instalat în anul 1948 a încercat să convingă prin mijloacele de propagare în masă că până și teritoriile istorice ale României alipite de URSS au aparținut dintotdeauna acestui colos artificial, și că, de fapt, statul român în frunte cu regii săi avizi de cuceriri vărsaseră sângele soldaților români pentru a ocupa teritorii care nu îi aparțineau. Tot din acea perioadă datează și arestările în masă care aveau ca scop exterminarea tuturor aceluia care erau *dușmanii poporului*.

Generația 60 a literaturii române rămâne una dintre cele mai frumoase și sensibile, aducând în prim plan scriitori care aveau să rămână adevărate legende, născând în permanență alte și alte istorii fără sfârșit. În jurul lui Nichita Stănescu, se formează un adevărat cerc de literatură care îl hrănește și se hrănește cu starea lui permanent aflată în zodia poeziei care se trăiește și abia apoi se scrie. Rămâne memorabil dialogul generat de Nichita Stănescu, Anghel Dumbrăveanu și Petre Stoica cu poezia sârbă reprezentată de Adam Puslojic și Sarba Ignatovic. Nichita Stănescu este poetul care reușește să schimbe definitiv poezia română, după el, nimic nu a mai fost la fel și nimic nu o să mai fie.

Nu este de ajuns să condamni ceva doar verbal, este important ca vorbele să fie dublate și de fapte și, mai ales,

vinovații trebuie să plătească, în realitate, acest lucru a început să se întâmple mult mai târziu și foarte greoi, la aproape 26 de ani de la căderea comunismului.

Distrugerea tuturor sistemelor de valori care stau la baza unei națiuni și a unui popor a fost o prioritate pentru regimul nou instalat, astfel că atrocitățile din pușcăriile comuniste s-au răsrânt asupra tuturor exponenților acestor sisteme de valori.

Sistemul comunist dorea astfel să legitimizeze mimatul actului de cultură, dorea să controleze totul până la cel mai mic amănunt, lucru care denotă că până și în sânul celor care propagau teroarea se năștea frica.

Comunismul a însemnat, înainte de toate, un sistem gândit să distrugă absolut tot ce ținea de libertate, în aceste condiții cenzura era instrumentul care trebuia să ucidă din fașă până și ideea de libertate, minciuna căpăta un contur din ce în ce mai pronunțat, compromisul fiind urcat la rang de lege. România nu pare să vrea nici acum o eliberare de sub pătura uriașă a minciunii care s-a așternut ușor, ușor peste tot.

Libertatea de exprimare era subjugată și oferită pe tavă terorii, oamenii liberi ar fi putut oricând să răstoarne sistemul impus cu forța prin falsificarea alegerilor și prin crimă.

Ce s-a întâmplat în pușcăriile comuniste a depășit probabil până și dorințele bolnave a celor care l-au generat și propagat pentru a putea instaura minciuna și crima, *cine nu este cu noi, e împotriva noastră*.

Regimul comunist s-a bazat întotdeauna pe teroare și pe distrugerea a tot ce a fost autentic, după respingerea de către Academia Română a operelor și a atelierului lui Constantin Brâncuși, în anul 1951, prin semnătura unor personalități ale vieții

culturale românești, pe motiv că nu este un artist autentic, demonstrează clar atmosfera de teroare care se instalase încă de atunci în România. Totul culminează cu încercarea nereușită de a demola Coloana Infinită de la Târgu-Jiu. Cele două evenimente generează revolta celui mai mare artist roman care își ia cetățenia franceză și donează atelierul și operele rămase în el la trecerea sa în veșnicie statului francez. Regimul comunist a fost unul care a sugrumat libertatea în toate formele ei, chiar dacă discutăm despre perioade de relaxare a cenzurii, asta nu înseamnă că derapajele intelectualilor care colaborează cu sistemul sunt justificate de presiune.

Cenzura, frica și teroarea au fost instrumentele prin care regimul comunist a încercat să își fondeze veșnicia, nimic mai fals, toate acestea pot să dureze o perioadă, însă, realitatea ne-a demonstrat de fiecare dată că, până la urmă, cu toate aceste piedici, adevărul a reușit să iasă la iveală.

Din păcate, întotdeauna a cumpăra conștiințe deja abandonate de posesorilor lor a fost ușor și doritori s-au găsit, care, în schimbul unor privilegii trecătoare, au acceptat să fie parte componentă a unui sistem care a dorit și, din fericire, nu a reușit să distrugă filonul curat al limbii române. Parte a *României profunde* a rămas vie, ea a dat naștere la alte și alte conștiințe vii, fapt care demonstrează acum că a existat o alternativă la a îngenunchea în fața unui regim opresiv și criminal, a sta drept și înclinat doar în fața lui Dumnezeu. Acea Românie îi contrazice azi pe cei care au încercat să sugereze că nu s-a putut altfel, s-a putut și, cu toate piedicile, senzația de libertate este întotdeauna izbăvitoare.

Mizeriile la care sistemul comunist a supus România și lumea demonstrează că ororile sale nu au fost corect evaluate și

victimele lui sunt mult mai multe decât se crede, în afara celor morți în pușcării, sunt și cei cărora li s-a interzis să publice, să își expună lucrările în spațiul public, au fost supuși la presiuni inimaginabile, teroarea a fost, cu siguranță, cuvântul de ordine.